

Egyes száma ára 16 kr

Lapunk számára külföldi hirdeményeket elfogad: Hassenstein és Vogler Hamburg és Altenbau; Molien Ottó, unjau-melleki Frank-furiban; Oppelik A. Bécsben; Laiffite Bullier és társa Párisban; Goldberger A. T. Berlinben. Draudt G. és Brauner J. G. Bécsben.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 3 frt, fél évre 2 frt, három hónapra 1 frt. 30 kr. Berke stó és kiadóhivatal a piac-uzai Csanak-házban.
Hirdetési díj: Négyhúszados petit sorért egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszorinál 4 kr, többszörinél vagy nagy terjedelmű hirdetésnél árlésszámítás.

A gázzal világítás új rendszere.

Alig van iparág, melyben rövid idő alatt oly előhaladások történtek volna, mint a világítás előállításában. A hosszabb ideig használatban volt faggyu- és viaszgyertyákat a különböző nemű tisztított éghető anyagokból készült különböző nevezetű gyertyák -- ezeket ismét a gáz váltotta fel és szárnyalata tul tisztább, erősebb s bizonyos körülmények közt olcsóbb világításával s ime a gázzal világítás egy újabb, egyszerűbb és olcsóbb neme kezd Franciaországban lábra kapni, melynek előállítására sem tűz sem különösebb gépezet nem kívánatik, hanem a levegő önkint magától épen annyit vesz magába, a tisztítás által megfinomított s így könnyen elrepülhető petroleumból, vagy kőszén és más olajból, amennyi elégséges arra, hogy oly tiszta gázzá változzék, mely füst nélkül gyönyörű fehér világgal ég, semmi lerakodást nem hagy a csőben, melybe önkint magától foly.

Ez újabb nemű gázzal világításra Mille Adolf francia, igen egyszerű készüléket és előállítási módot talált fel, mely róla, Mille gázlámpájának nevezetik. A készülék áll két egymásba illő négyzetletű, vagy henger-alakú edényből, melyek egyike a külső bádóg vagy czink, a belső vas vagy rézsodrony-szövet, a belső sodronyszövetű edénybe, -- melyet a külsőtől köröskörül egyujnyi nagyságu hézag választ el -- szivacs, koksz s más a nedvességet felszívó likacsos anyag létezik; a külső edény felső részén levő nyíláson annyi tisztított petroleum vagyis petroleum essentia töltetik bele, mennyit a belső edényben lévő likacsos anyag felszínén s midőn ez megtörtént, a gázlámpa megkezd működését, magától készül a gáz és ég is. A levegő ugyanis természeti sulyánál és terjeszkedési tulajdonságánál fogva be megy a felső nyíláson a belső edénybe, azzal minden oldalról érintkezik, tehát az abban levő szivacsos anyagok likacsain s az elrepülő olajrészeket magabavevén, egy új gázzá változik át, amely nehezebb levén a közönséges levegőnél, az edény fenekére száll s annak nyílásához illesztett kauscuk vagy rézcsövön a csaphoz vezetik, hol meggyújtva, sűrű és fehér lánggal ég.

Ez a módja ez újabb gázm előállításának s ez egyszerű készülék már eddig is többféle módosításokkal alkalmaztatott, részint hordozható, részint helyben álló lámpákra, melyekkel tett kísérletek szerencsés eredményt mutattak és ha a gázzal való világítás egyszerű és olcsó módja, az annak előállítására szükséges készülétek tökéletesítése és czélszerűbbé tétele által közönségesen elterjed: mivel a petroleum nagy mennyiségben található és olcsó, a kőszén vagy fából fejtett nagy költséggel járó gázzal világítást háttérbe fogja szorítani.

J a p a n.

(Kivonat, Dr. Zimmermann „Malerische Laender und Völkerkunde“ (Berlin 1862) című munkájából.)

(Folytatás.)

„Jedóba érkezünk után másnap reggel kimentünk néhányan, hogy hacsak lehet megnézzük a császári paloták környékét; ez könnyen kivihető volt, csakis az ellenkező irányban kellett haladnunk, mint melyen japáni vezetőink vinni akartak; így sikerült két hatalmas árok s töltésből álló kerítésen áthaladni, az árokban igen élénk víz csörgött. A partok gondosan ápolatnak, részben virágokkal s fákkal beültetve, melyeknek ágai egész a földig lehajlottak. Gyönyörű szépségű s hófehér tollú darvak sétáltak mindenütt s minden száz lépésnyire fénymázolt kedves örházikók álltak, melyekben kétkardos japáni katonák guggoltak sarkaikon. Ezen a császári palotákhoz vezető utcák magános csendje csak néha zavartatott meg, ha egy D a i m i o vagy japáni herceg, császári kihallgatásra ment. Minden ily herceg előtt mintegy husz ember lépdel, két karddal oldalakon, utánuk lovagolt a herceg, iszonyu nagy fénymázos kalappal, mely minden lehet színben ragyogott, pompáján szerszámozott s tarka ékszerrel borított paripáján. A lovaglás nincs megengedve mindenkinek, csak a hercegeknek s országgyűlések előjoga az. Igába a lovak soha sem használatnak. Általában Japánban nem is ismerik a kocsi, a kétkerekű taligákat ökrök vonják. Mivel itt nincsen kövezet s a város beljében is csak töltött utakat ismernek, a lovak nem vasatnak meg, épen úgy mint az arabokéi, hanem csizmákat húznak körmeikre, melyek épen úgy készítvék, mint az emberekéi.

„A herceg után egy rakás katona szalad, két karddal, ezek után közönséges hordárok, kik hátukon rudakra kötve viszik az uti mállákat, melyek pedig meglehetősen mennyiségben s minél előbbkelő az ország nagy, annál több az uti ládák száma, melyeket maga után vitet. E ládákban nincs egyéb, különböző öltözeteknek, téli, nyári, reggeli, esteli, déli, éjjeli öltönyöknek, ez öltönyök közül egyik nehéz, meleg, másik a legkisebb hűvös szellőseke eilen való, mások ismét oly könnyűk s átlátszó, hogy alig hiheti az ember azokat a legmagasabb illem ez országában hordhatóknak. Sokan az előkelő urak közül ruháruk felét is utra szokták viteni.

„Ezen mállahordárok a jelenet különösségét nem kevésbé emelik s kíváncsian követték azt, megtudni hová megyen. A ment már egy harmadik kerítést, árkot és töltést is áthalad, midőn három testőrtiszt két karddal lépett élénk, hogy tovább haladásunkat meggátolják; előterjesztéseinkre kinyilatkoztatták, hogy ha minket tovább menni engednének, fejük levágtatnának. Ezt ugyan nem hittük, de ismervén a japáni szertartás szil-

gorát, ennek áthágásával magunkat gyűlöletnek kitenni nem akarók s le kellett mondanunk a remélt gyönyörökről.

„Visszatértünk meg tudtuk, hogy Gros báró követ nem szabadon tartá bevonulását, amennyiben az öt hordó emberre chinai ruhákat adtak. Ugy látszik, hogy ez Japánban valami szokatlan, becstelen, mert ez öltözéket úgy tekintik, mint felette bünsös felejtését a japáni szokásoknak s mivel e borzasztó eseményt meg nem akadályozzák, 100 japáni hivatalnok találtatott bűnösnek, -- s mindegyike 100 napi börtönre ítéltetett; -- 60,000 napi börtön 6 darab chinai öltöny miatt! -- (a chinaiakat a legmélyebb gyűlölettel lenézik a japániak). -- Képzeltető, hogy követünk azzal meggett minden lehető lépést, a már megkezdett büntetés megszüntetésére.

„Jedo két igen különböző részre oszlik, egyike, a császár városa; az uralkodó környezete, néptelen, halálcsendes, aggdótatóan szomorú; a másik távolabb eső város lármás, népies, a munkásság mozgalmától s vig daloktól hangzik. Azt képzelné az ember, hogy e két város száz mérföldre fekszik egymástól. -- A császári városban csak a hercegek, országgyűlések s kisebb tisztségekben levők laknak családjaikkal. Ezek mintegy hűségük kezesül vannak az udvar legközelebbi köréhez lánczolva, részben saját kívánságukra is, lehető legközelebb állani a hatalom napjához.

„Ha a nép városába lépünk, elbámulunk a hihetlen nyüzsgő életen, az utcák emberekkel tömve, kik lármás módon foglalkoznak, a gyermekek kiabálnak, férfiak s nők futkosnak ide s tova, az egész lakosság mebolondultnak látszik; -- az európaiak megjelenése oly feltűnést okoz, hogy ezek által kísértetnek folytatnosan. Ily séta nem okoz gyönyört s örül az ember, ha haza érhet. -- Ha az előkelő városban unalmas is a sétálás, de békés és ez igen kellemes.

„Lakásunk tulajdonképen nem kiválólag kényelmes, vékony rizspapírból álló falak választanak el környezetünkötől s éjjel meglehetősen hideg; de a mi jó japániaink minden lehetőt elkövetnek, a hasznost kellemessel nyújtani s okos valójuk százfélé különbözőségeből kiténik, emellett oly tanulni ohajtok, hogy iskolamesterekké változtatnak; az alfabetre megtanítók őket, ismerik számjegyeinket, minden baj s oktatás nélkül kimondják gyakran előforduló szóinkat s úgy hiszem, hogy ha pár hóig még itt maradnánk, az egész előkelő város beszélné francziául.

„Az esték kissé hosszúak és unalmasak, mert 8 és 9 óra között minden kaput bezárnak, melyek a különböző városrészeket és utcaszakaszokat egymástól elválasztják, ez időben tehát mindenki otthon lenni tartozik, éji kóborok Jedóban nincsenek; reggeli 6 óráig, minden közeledés teljesen megszabad. Éjkorban egy kapu sem nyitatik ki s emiatt mintegy meggátolva vagyunk kimenni s négyfal köze szorítva, vagy whist-partieval töltjük az időt, vagy az óriás üstököszt szemléljük, mely teljes pompájában uszik az égen.

T Á R C Z A.

Pollák armányok.

(Folytatás.)

Később a híres Bestucheff-Rumin pótolta a Chatardie és Lestoc helyét, ki az elől Franciaországba visszaküldte, az utóbbit pedig tömlőbe vettette, honnan csak III. Péter trónra lépto után szabadult ki. Ugyanazon hűbédutsághól hadat üzentek a svédeknek is.

„Asszonyom, -- mond akkor a kőzök hetmanja, -- ha az ön utja követendete tudnosom, nem volna a svédekkel háborunk.”

„És mit kellett volna tenni? -- kérdező a csárón.

„Midőn az oroszok Svédországba benyomultak, a lakosság virágát ide kellett volna hozni, a többit pedig megfojtani. . . .”

„És midőn Erzsébet harhárdogot akart abban látni, így szólt a kőzök:

„Óh asszonyom! andkál is meghaltak azok!”

Ilyen volt akkor egész Oroszország. A svédekut megverték, Finlandnak egyrészt elfoglalták és Erzsébet szövetségesei lőnek az dől szövetségesei erjedni fogva 1748-ban.

Franciaországba visszatérve, gunyversékekkel és rosszakarú felfedezésekkel buzált meg La Chetardie a császári hűbédutságot. Erzsébet és Bestucheff szerelték megértve érák magokat szállta s midőn az ögróf néhány év múlva, Franciaország részéről második diplomati küldetésében az orosz udvarnál megjelent, elfogatta őt Bestucheff s hosszas gondolkozás nélkül visszazállítottu a határokon. Versaillesban haragudtak ugyan e barbár eljárás miatt, de mivel Oroszországra szükségük volt, úgy tettek, mintlu az egész ügyet csak nevetésgecsnek tartának. A szegény követ elégtételt kért a diplomát lábrugásért, melyet kapott: de ismét oldalafóssell illeltetett. Montpelier fellegrvába küldetett, hogy magaviselete fölött gondolkozék.

Várták, hogy e megalázásból fényes eredményt aratnak, de a gyűvaság roz tunácsadó.

Az orosz udvar megvetőleg nézte a franczia udvar hízeltégeit. És e szakadás azon időben, melyről beszélünk, már tizenegy év tartott.

Bestucheff-Rumin, jellemelő fogva ellensége a franczia szellemnek, születtésére nézte orosz, neveltetés angol, rokonszenvédel fogva porosz, -- felhasználta Erzsébetnek sértett hűségét, hogy Franciaország előtt a muszka birodalom kapult elzárja. Ugyessége megmérgezte a sebet, hogy jövőre saját uralmát megalapítsa s a nemzetbe melynek már ura volt, -- politikáját beoltsa. Milyoly tekintélyre vergődött, aláveté magát az angol udvarnak s azon tetemes díszzegekért melyeket kapott, Oroszországot Angliának csaknem hűbéresévé tette. E tilkos alkudozások azonban csakhamar nyíllan is kitorhettek volna Franciaország ellen, ha nem sikerülhetett ellenségét a czárúdi bizalmában megbuktatnia.

Erzsébet, dacára haragjának, még mindig megtartott kebelében oly rokonszenvet, mely ellentétben volt a miniszterjeével. Az angolkat ki nem állhatja és a porosz király epigrammos szája megsértette őt, mert Frigyes senkit sem kímélt. Ellenben szerette Erzsébet Franciaországot, Zsenge életkorától kezdve gyöngéd hajlammal viseltetett XV.

Lajoshoz, sőt szóba is jött, hogy egybekelnek. Bestucheff sem szűnt meg félni, a régi szerelem fölébredésétől.

E czéru, különböző tilkos alkudozást küldötték a király sajátkezu leveleivel Erzsébethez Pétervárra. De Bestucheff oly vágyomlalt hazatartott a határokon, melyeken gyanus valami, keresztül nem hatolhatott. Csak egy alkudo, Boleroissant lovag volt szerencsésab a többinél, de az ország közepén mégis elfogatott s vasra verve a ludoga-parti Scharshelburg erődbe hurvzoltattott.

Egy évig volt ott, midőn XV. Lajos, d' Eon lovagot, amzon ruhában látta s rögtön fölismerte, mily hasznos lehet részére ezen ál-öltözet, Pompadour asszony s ő, már jöttek azon gondolatra, hogy csak nő hatolhat be Oroszországba s hűsítelhatja meg Bestucheff örködését. De után e hűlygnek még idegennek is kell lennie a idegen által kísértetnek. És melyik nő bírna oly édesnek és halgatnaggyal, minőt az ily küldetés követelne? A feladat megoldhatatlannak látszott.

Haok valának a nehézségek, melyeket XV. Lajos legyőzni képes nem volt s miket d' Eon lovag jelensége, mintegy varázstűszel elhárított.

Kövés idő múlva, azon indítványt tette ő felsége hószöknek, hogy nőruhában merészkedjék belopózkodni Oroszországba; mitnana be megát a csárónak, XV. Lajos levelet adja által Erzsébetnek, ekepen tilkos közbenjáró legyen azon rajtellen levelezésnél, mely által a Jögyveterést a két ország között ismét helyre állítani remélték s oly kibékülést eszközölni hittek, mely Franciaország érdekében megfelelően, válságos helyzetén is javíthat lehetne.

A király első szavalt hallván, elbámult a lovag, csaknem kísértetbe jött, hogy az egész dologt tréfának tartja; de midőn felvilágosították, midőn hallotta, hogy mi történt előbb la Chetardie ögróffal, később Boleroissant lovaggal, gondolkozásba merült s felfogta, hogy épen nem tréfáról van szó, mitnán diplomat állötönye könnyen a ludoga mellotti tömlőcsebe, vagy Szihéria vadonságához juttathatja őt s szállat, nézete szerint küldetésre nemesebb külszint ölte magára. A vesélyi okozta, hogy amellet becsületre s dicsőségre is szert tehet. Mi mást elrettentett s levert volna, megnyugtatta őt s elszánta levé. Mi gondolt ő az álarczszal? mit tűnődött a formákkal? hacsak hazájának használhatott. Késedelem nélkül elfogadta tehát az indítványt s félig komolyan, félig mosolyogva veté alá magát ő felsége akaratlának.

Párisban élt egy Douglas nevű skót nemes ember, ama régi nemos Douglas és Mackenzie család arjadéka, melyet Skócia évkönyveinek minden lapján feltalálunk; politikai véleménykülönbség miatt hagyta el Nagybritanniát, ama szent gyűlölséggel viseltetett az angolok, hazája uralkodói ellen, melynek élénk erőlyességét Walter-Scott oly szépen jegyezte föl. Douglas, Franciaországban ajánlá felvilágosodott elméjét és munkás karját.

Ő rea veték szeméket XV. Lajos és Conti herceg, hogy a király parancsára a Beaumont házasszonya változott d' Eon lovagnak kiad-ról szolgáljon. A skót, elind, művelt s szelleműs egyéniség volt és ásványtani ismeretekkel is bírt, melyeket tudományos kirándulás aragyuál felhasználhatott. Amellet Nagybritannia ha ő s az minden utazására elégszűd meggyarázat lehet. Egyebiránt minthogy két úgynök több hasznot eszközölhet, mint egyetlenegy s a skót is valószínűleg nem volt meglehetőse csupán egy postalegény vagy cavalliere szerepente szerepével, -- beavattatott a titokba s részt vehetett neki is a küldetésben. Sz. Pétervárnak és az orosz birodalomnak politikai szem-

melettartást bízták rá; d' Eon lovag, kinek egész Erzsébet old kelle halolnia, a palotát fogva titkával együtt kikérelt. Az egyik tehát s zivnek, másik a togoznak tanulmányozásával volt megbízva.

Több ily úgynököt alkalmazott XV. Lajos, kik az egész föld ke-rekegén szét valának osztva. Roppant háló volt az, melylyel ő Európát körülkerítette. Ha újságokat akart hallani, csak a központi kötelet kellett meghuznia, hogy mindennapi jelentéseket kapjon. Tömérdek háló és kém száguldozott kánt és bent köröskörül; mi sem volt egyszerű, mi sem volt nyilvános e szűtséges kormányban, s szövényes tömlőlegben, melynek titkait még a legbeavatottabb sem tudhatta meg teljesen.

XV. Lajos tilkos miniszteriuma eld állottak: Broglie gróf, ki azon időben, melyről beszélünk, a longyol udvarnál volt követ; továbbá Conti herceg és Terrier ur, az utóbbi külügyi hivatalnok. Egyedül a két utód volt tehát, kikkel a király d' Eon lovagról beszélhetett. Egyrészt azonban e regényes vállalatnak, felfedezték a külügyminiszter Rouille ur előtt is, oly csábító, hogy azt, mit nem kellene megtudnia, annálkább ottlitolhatának. A miniszter helyeselte s ellenjgyezte Douglas lovag titokteljes küldetését. D' Eon lovag küldetésén azonban tilkos maradt Pompadour, XV. Lajos és Conti herceg között. Ra eljárás következtében, a skót, a miniszteriumtól, a francziák, a hármas uraságtól kapta utasításait. Az első a miniszterrel, a második egyenesen a királylyl fogva levelezni.

Azon káló nő s érdokok, melyekről Conti herceg, d' Eon lovag előtt, midőn követé neveztetésé vele tudatta, említett tón, részint saját érdekek, részint általánosok voltak; történelmi bizonyítók az, mit az előtünk felvő okmányok nyújtanak s melyeket közlünk kell.

Conti herceg unokája volt a hasonló nevű hercegnek, ki Sobleski halála után Lengyelország királyává választott. Vele együtt azonban, az ellenpartok egy pár más királyt is választottak. Mindegyik mindent ver-senytsrés jogát egyenlők voltak, azért a közöttük leggyorsabb ayódott. Midőn a franczia, kinevezésével kezében s a királyi koronával fején meg-érkezett, már betöltve volt a hely. -- II-dik August, szászváltású-sfe-jedelem foglalta el. -- Vétélytársa tehát kényazorolv volt Franciaor-szágra visszatérni, a koronát hűna alatt, kinevezését pedig zaebében ví-vén. Ennek emléke soha el nem hagyta a Conti családót. Nem felejtette el, hogy mire volt egykoron szánya: szemel nekemul azon koronára szegődtek, melyet megmutattak vala s mely után szakadatlanul sovárgott.

Az ifju Conti herceg hű maradt a királyságra vágyáshoz, melyben hullak el nyái is. Felbuzdult jellemének teljes elevengése által emel-ve, lángro lobbantá ez oszme, ifju lelkét. -- XV. Lajos és Pompadour által szerettetve, sikerült neki őket almodozásai mellett érdekeltsegre gorjesztani s megnyerni azon reménynek, melyet táplált, hogy ismét ahöz juthasson, mit ő trónnak nevezett. Sőt valódi terv is készült közöt-tök a Contiknak ismét trónraemeléseére.

Akkor csak két koronára lehetett köcsingózni: a longyol re, mely Stanislaus August betegkedése miatt minden porczben áre-zedése jöhetett s melyet ezor hűsnyágyú száadok, már előre elnyalt.

A második trón az orosz volt, melyen ha a czárú nem is, de a czár hűnyott, s XV. Lajos így számított: „Erzsébet ohajtott, hogy királypálcáját s ágyát velem megosztá, -- s azonban lehetlen, mert én fejedelem s házas vagyok. Ha szeretett engem, akkor szeretnie kell az enyimeket is. Azt mondom tehát neki, ime házámból egy herceg, ő fiatal, szép, derek ember, vegye on az én hercegemet. Bár nem oly jó

Jedóban 500 athléta tagu öklöharcos van, kiket pénzért, jó szőrt látni lehet, hogy egymást kölcsönösen kékre öklözik. Gondoltunk rá, hogy egy pár ily öklözőt fogadunk s gladiatori-játékokban győzőrködünk. Ha angolok vagyunk, kik az öklözést megszokták, meg is tettük volna azt, de a dolgot kevésse találunk ildomosnak s abbahagyók.

A követség célja volt, Franciaország és Japán között kereskedési szerződés kötni. Hat országnagy gyűlt egybe e végből többiben velünk, megvitatták a pontokat s alkalmunk volt csodálni az ismert világ legszélesebb vége diplomatáinak finomságát és ügyességét; egyetlenegyre maradt néma s még a legelőnkebb alkudozások alkalmával sem szólt. Szabadságot vettünk magunknak szűken korlátozott elmetelhetőségére róni azt föl, míg egy nap e némaság okáról fölvilágosították. Meglátogatott s nem találván lakásunkon, látogatójegyet hagyta nálunk, E t K a m a i S a k i o (császári kém) szó volt az, szó szerint fordítva: „oly ember ki oldalvást néz, megviendő a császárnak amit látott.”

Japánban a kémkedés annyira szokássá vált, annyira tömeges s a közigazgatásnak egy ágát annyira kiegészíti, miszerint azt, — mint az ország belpolitikáját jelezhetni. Nagytitást nélkül mondhatni, hogy a japánok egyik fele a másik fele után kémkedik. A mi kétkardu száz emberünk, derék, becsületes, szíves férfiak valának, de egy pillanattal sem vették le szemüket rólunk s mindenkor és folytonosan fölgyezték legyezőikre: hova mentünk, mit csináltunk, mivel mulattunk magunkat, mi után kérdezősködünk; — emellett más hat spion volt ottan, kik amaz elsőbb említettekre vigyáztak s örködtek, ha vajjon jól teljesítik-e azok kötelességüket. Ez a hat volt a kémkedés második foka s talán valahol még egy Bonze volt elrejtve, (mert egy Bonze kolostorban laktunk) ki e hat kémre ismét spionkodott; ez lenne a kémkedés harmadik toka.

Vége aláíratott a szerződés; nem volt, mi Jedóban viszsztatartson s a követ a következő napot tűzte ki a hajóra szállásra; elbucsuztunk a kormány fölhatalmazottjaitól s viszontlára Páris tüzöttük ki, mire a második fölhatalmazott kinyilatkoztatá, miszerint ő már a Tuillériák udvarához ki van nevezve követül s a japáni kormány Londonba, Sz. Pétervárra és Washingtonba is fog követeket küldeni. Kérdezősködöttünk, mint akar a követség Franciaországba jutni, Suezon keresztül-e, vagy a Jóréményfok felé, postahajón, vagy francia hadi hajón?

A leendő követ válaszolta, hogy az egy japáni hadi hajón történendik s hogy hazája lobogóját Toulonban az árboz csúcsáról fogja lengetni. Amint a szerződés egyik pontját fölemlítők, melynélfogva a japáni tolmácsok öt év alatt a francziánnyelvet megtanulni kötelesek, hiszélgon mosolyogva viszonzá, hogy igen jól tudja, hogy a francziánnyelv Európában leginkább el van terjedve s hogy minden jólművelt ember becsületének tartja, e nyelvet tökéletesen beszélni.

A legudvariasabb szókicserélése közben váltunk el egymástól, még egy császárküldte ebédet elköltünk s bevégeztük munkánkat, mint megkezdettük — nagy lakomával.

A császár, béke zálogát mindegyikünknek több darab legszebb selyemszövetet ajándékozott. A japáni selyem talán nem egészen oly finom, mint a kínai, de a színek pompájában utána nem áll.

A francia követség 1858 október 11-én hagyta el Jedót, hajóra szállandó. Már hajnal óta szokatlan mozgalom volt klastromunkban észrevehető; csomagolnak, az utolsó számadás kifizették, hirtelen reggelizünk s elkezdődik a nagy kihuzcsolódás. Már este 100 hordár volt megrendelve s nem minden aggodás nélkül láttuk koffereinket, táskáinkat, ládáinkat ismeretlen kezek által tolvaitatni s a tömegben eltűnni; elindultunk, a háromszínű zászló elől; az oldalkapuk bezárattak, a szűkebb közök bejáratai elláncoltattak, a vaspályaunk tért csinálnak, úgy hogy sehohol a tömegetől nem háborogtattunk; a behajózás helyére érünk, délben mindnyájan hajóinkon vagyunk s im málháink is ott vannak, egyetlen darab nem hiányzik; tehát a becsületesség

is azon erények egyike, mi a japániaknak a chinaiak előtt tulajdona. Másnap reggel fölszedettek a horgonyok s öt nap múlva Nangasakia alatt állottunk.

Mindeféle fajú hajók föltűnő sokasága volt itt a part mellett összegyűlvén, ezek kénkenni, amazok élelemszereket vinni a hajókra. Még Simoda ismerése után is bámulatra méltó e hely. A kikötő valóban megérdemli azon jó hirt, melyben áll. A tájék kevésbé festői ugyan, de sokkal természetesebb s nagyobb szerű, mint a simodai. A fák között, melyek köröskörül a magaslatokat borítják, világosan láthatni az elrejtett ágyukat, a több helyen kifeszített fekete vásznak gyanítatták, hogy megettők ütegek állanak, melyek a kikötőn uralgának.

Nyáron itt majd oly nagy a forróság, mint Bataviában, de a tél gyakran hoz zordon időket, néha fagyokat is. Az asztal itt nincs oly gazdagon ellátva, mint máshol találtuk s ez onnan van, mert itt majd semmi hal nincsen, pedig a japánok épen úgy mint a chinaiak, majd kizárólag rizs, hal és szárnyasállatokkal élnek. A szarvasmarha egyedül földmívelést végezt tartatik, egy ökröt levágni szentségtörés lenne s megbüntetették. Télien azonban sok vadat kapnak, szarvast, vaddisznót, fűrt, fázánt, az utóbbiból télen egy darab 6 sous (9 kr.) Nangasakiban.

A japáni hercegek gyakran vadászatnak ugyan birtokaiokon, elég rossz gyűjtő-puskáikkal, de gyakrabban ível és nyíllal, ez igen sokkal nemesebb s előbbkelő fegyvereknek tartatik, mert nagyobb ügyességet igényel. Az urak tudományokkal is foglalkoznak s oly módon, mely bámulatra ragadhat. Satsuma herceg kérdezte egykor egyik hollandi hajó kapitányát, mi mód használtatik a fényképezésnél, hogy a barometri vizsgálatások folytonosan lerajzoltassanak. Az európai tiszt nem tudott erre váiaszolni; a japáni herceg tudta a tényállást, hogy a greenwichi csillagdnál a fényképezési készülék minden perczen lerajzolja mit a műszerek mutatnak, csak a módját nem tudta. Kérdehetni, miként ment e túny tudása Japánba az onnan legalább 5000 mérföldre eső Greenwichből.

Nangasakiban a legnagyobb szabadságot élvezhetni, az utcákon mindenütt francziákat, amerikaiakat, oroszokat lehet látni; hogy partra szállhasunk, a hirhede Desima szigeten mentünk keresztül, mely mesterségesen van a tengerbe építve s azon beestelen fogságról híres, melynek magokat a hollandi kereskedők két századon át aláveték, nem vélvén azáltal a Japánall összeköttetést drágán megfizetni. Most az ósházak üresen állnak, a kapuk, tilalomfák, lánczok eltávolították, tökéletes szabadon járhatni a városba.

A Chinával kereskedés fontosságát nagyon is tulhírelték; sokkal jobban gyűlölik és megvetik a japániak a chinaiakat, mintsem velők gyakran közlekedjenek; évenként alig jó négy öt chinai hajó Nangasakiba s akkor is egy elég nagy de teljesen elzárt téren lakkak, mely karózzal van körülvéve, innen nem távozhatnak, mert épen úgy bannak velők, mint rövid idő előtt a hollandiakkal. A főtárgyak, miket a chinaiak ide hoznak, európai cikkeket, tehát versenyeznek a hollandi kereskedőkkel.

(Folyt. köv.)

Debreczeni hírmondó.

Tausig Károly f. hó 17-kén este 6 és fél óraker tartá a kaszinó teremében harmadik s egyszerűsűnd utósó előadását, a következő műsorozattal: 1. Paraphrase a „Nyárjé-álom” felett. Mendelssolhtól. 2. Nocturne, Fieldól. Keringó, Rubinsteintől; előadva a hangversenyző által. 3. Magyar ábránd, Ridley Kohnetől, zongorakísérettel mellett előadta Polgar Pál ur. 4. Magyar Rhapsodia Lisztől és 5. Walkürök lovaglása Wagner Rikhardtól, saját átirata szerint előadta Tausig. Bár a színházi ílézás bírával készületés, különösen búlgyeink közül sokat visszatartott e hangversenyzőtől, mindamelllett is szép közönség élvezte Tausig művészi játékát. Feleslegesnek

tartjuk Tausig előadása felett hosszadalmas részletezésekbe bocsátkozni; elég legyen csupán annyit jegyezni meg, hogy ő a művészetnek oly magaslatán áll, melyre fölemelkedni, mások, — lehet egész századon keresztül haszlatlan törekednek. Leginkább ámulatba ejte minket ez este a „Walkürök lovaglása”-nak ez óriási műnek előadása, melyben kezei páratlan ügyességének legfényesebb jeleit adta. — A legnagyobb elismeréssel emlékezünk a hangversenyző iránti szíveségből közreműködött Polgar Pál urról is, ki Ridley Kohne, „magyar ábránd”-ját művészi szabotossággal és meleg érzéssel adá hegedűjén, ugyszintén Emmert Antal zenei tanár urról, ki, előbbinek játékát zongorán kísérni sziveskedett.

A helybeli jogakademia tanáru Kovács Ferencz loconzi ügyvéd ur választatott meg, ki is tanári székét még a jövő félévben elfoglalandja.

Állandó színházunk ügyeit tárgyaló terjedelmes czikk jelent meg közelebb Molnár Györgytől a budai népszínház volt igazgatójától a „Magyar Sajtó” több számában. E czikk mindenestire figyelmet érdemel, bárha több állításából kilátszik, hogy némely dolgok felől igen rosszul van értesülve. Amenyiben ez értekezés főleg minket ádórcenzenieket érdekel, közelebb hozzá szólnánk.

Közelebb mult kedden volt a péterfiai színházban a második jelméz-bál. A páholyok mind megteltek s szép hölgyeink, azokban — mint megannyi szép virág — gyönyörűt füzért alkotának. Álcások csak igen kevés számmal voltak s ezek is többnyire olyanok, kik látszólag inkább magukban gyönyörködtek, ahelyett hogy az est felelevenítésére valami befolyást gyakoroltak volna s nagyobb részben gyermekek, kiknek egyike — ki valamely lovászt ábrázolt, lovagostorát feledékenységéből még akkor is kezében tartá és suhogtatá, midőn már álcáját rég letette. Ez egyébiránt a laza felügyeletnek róható leginkább áibál föl, melyre a rendezőség részéről oly kevés figyelemmel látszának lenni. Legtalálóbó élcei s ötletei által egy sánta ördög vonta magára a közfigyelmet. Ejjél multával vette kezdetét a táncmulatság, mely mintegy három óráig tartott.

A „Debatta” pesti levelezője, — kitől a napokban ama hírlapi kacsá származott, mely hazai lapjainkat is bejárta s általunk megczáfoltatott, hogy t. i. az itteni katonai törvényszék több debreczeni tanuló elítelt; daczára, hogy e mendemondát légből kapottnak, minden alap nélkül nyilatkozattók ki, — újlag makacsul állítja, hogy a debreczeni katonai törvényszék, több itteni deákat csakugyan elítelt. Az ily debatte fülkötölözököséit elmités nélkül hagyónk, ha azt czáfolatunk czáfolatát, egyik pesti lapban is nem olvassuk; azonban így, lapunk érdekében kinyilatkoztatjuk újból, hogy a kérdéses hír, merő koholmány, mint erről alapos meggyőződést szerztünk főiskolai igazgató-tanár ur által is, kinek pedig minden — a tanuló ifjuság ügyeit illető nevezetesebb eseményeket kétségkívül tudnia kell.

Télvásárunk is elmúlt, még pedig oly csöndesen, hogy neszt is csak alig vehetők észre. A külső-vásár utczái zajtalanok s tolongás nélküliek valának s az e vásárra lefáradt pesti és bécsi kereskedők, bugyogzósebbe dugott kezeikkel órahosszat állhattak ajtóik küszöbén és elmélkedhetek a rég elmúlt időkről, midőn a debreczeni külső-vásár fénykorában volt s egymást érték a vásárlók. Hjal az akkor volt, midőn Bihar, Szabolcs s a szomszédos megyék birtokosai mind 4—5 lovas díszes fogatokkal száguldozák be utcáinkat s abból mit „pénz”-nek neveznek, jutott egyre-másra bőven és maradt is; szóval „a kecske is jóllakott s a kaposzta is megmaradt.” Mindezt most más-kép van. A vidám arczu vidéki urak, kik gyakran saját zenéandájuk által kísértették be magukat a debreczeni vásárra, ugyszólván nyoma nélkül eltűntek, jövén más idők, más emberek. Még pár év is az egykor oly híres debreczeni vásároknak csak szomorú emléke marad fön, az elhagyott, bomlásnak indult s düledező sátrak százaiban.

ő mint én, megvallom, de én most negyvenhat éves, ő pedig csak harmincznyolcas; vegye tehát férjül az én hercegemet.”

Ha érzékenen marad az önralkodónó Conti solajai ellenében, a régi szerelem fejében legalább magas állást remélt részére az orosz hadseregben, vagy hogy egy kis hercegséget kaphat, p. o. az akkor úreszedébe jött Curlandot.

Ha egyszer ott volt Conti, közeledett a lengyel határhoz, párthíveket is szerethetett ugyanott s így lassankint Stanislaus trónjára lopóskodhatott, ha nem sikerülne Krzeszettel való házasság által az oroszra lépnie.

Ebből állott a versaillesi titkos gyűlésben elhatározott terv, melynek kivitele d'Kon lovag diplomat bölcseségére és ügyességére bízott.

As e tervet illető alkudozás oly titokban tartott, hogy sokáig egy történet sem gyanítható abból a legcsekélyebbtől is; még gr. Broglio előtt is eltitkoltattak az, aki pedig teljes bizalmát bírta XV. Lajosnak. Pompadour asszony, d'Kon de Douglas lovagok és bizonyos Monin, Conti herceg titkára tudták az egyedül.

1755. Junius elején teljes leánykísérettel nyert d'Kon lovag, Conti herceg kezéből a s nőnem öltözködésben utasított el Douglas lovaggal, ki lord nevet vón föl. D'Kon lovag tehát férfi és nő is volt, egyszerűsűnd politikai ügynök és eszabadosborás. Utóbbi minőségében csakhamar ép oly nehéz mint különös megkísértés alá vette ládatjuk őt.

(Folyt. köv.)

Agarász hestóriák.

Nadányi Imrétől.

Jó édes atyámnak, velem első és utósó ngarászata volt az 1812-diki, t. i. az, melyben engem Antal testvérjőd, nemesak bevezetett, hanem néhány páleázás közvitének fel is ütött a lovagias mezsei túsaságba. Az utóbbi ezikkben előadott elkekeredés következtében estünkint agarász hestóriákkal sem mulattott engem az atyám, azonban kedvetlen, bus kedélye daczára életem megtartóját, a hős Hagdy Mihály strázsmesterét, gyakran emlegette. Kedves kölesűvű puskájának erős dörrenést sürűn kelle hallanom s hogy multa felül a legmesterségsűbb ezéllésűdekben. Lónya József kapitány urnál, számos katonatiszt pompás fegyveret a vén graner. Előadásait mindig asszál végezte, hogy kedves kölesűvű fegyverét úgy én, mint utódaim, gondosan megtartsuk, alyai átka terhe alatt. A következő eszt, a puskázástól is elkedvetlenítette. Egy aprómarháit rabló ölyfőre duplázott, nem érte, én nevettem titkon, de észrevén az atyám mosolygósamat, rám kiáltó: „ha az ölyt meglovád, kapsz egy hollandi aranyat, ha nem találsz, megpofozlak egyi, hogy nem fogod karjában s szemében meggyengült atyádat kinovelni.” En bűttem az ölyt elől, az atyám losta, szalad egykor hozzám, „jón az öly, ut a dupla, lább!” Könytelnemegéllt lőndm kellett az ölyt fölé, de nem ezelttem, sőt a puskáért hangjától megriadva, félre rándottam a fejemet; az ölyt (történetesen) betelepült a golyóba s leest. „It van az aranyod, de (folytatá szomorúan) szakadjon el a jobb karom, ha a fegyvert többet kezemb veszem, mután egy tintanyaló iskolás gyermek meggyalált engem.”

Számos esztendő alatt híven őrzöm a vén duplát (48 óta beszédetvén, a többi fegyverem) az őriz engemet, vén nyomorék gazdáját, esaládómmal, pusztai egyszerű lakomban.

Kruspér Sándor, elhunyt legjobb szomszédaim s barátaim egyike, Szabolcsvármegyéből hazatekeltokor így szóla hozzám, „Nem képeled azt, milyen sok barátod van neked Szabolcsban.” Ahol engem egy ember sem ismer, hogy lehetnének ott barátaim? — kérdém.

„Elhunyt édes atyád hajdani barátai közül, többen kérétek tőlem, hogy melyik Nadányi fia vagy s midőn azt feleltem, hogy a József, felkiáltá Patay Pál, „tán magok küszörték azok a Nadányiak az agarakat?” Józsi is mindig leverett minket, eljött a hír hozzánk, hogy fia Imre is mester kezd lenni Biharban, az agárszók küzt. Sándor! hozd el hozzánk Imrét, kit én is meglátogatok. Megvan-e még a vén kis háza a kertjében? Megmondám, Imre is abban lakik. Közébsűnd eszokól helyettom ezereszer Imrét, hej sok vig napot töltöttem én az atyjával, abban a kis házban! be sokszor rogyásig leittuk magunkat a hajlott mestergöröndő alatt: a rókafogás után a kertben történt.

Rendesen ismerkedtem én meg Nadányi Józsi ezimborámmal. Erdődy László sógorom országoltonk, megyőről meggyőre, faluról falura, jó barátainkhoz tett vándorlásunk közben elvesztett három jó agara Laczi sógorunk. Ötszáz forintot adott a lovászra kezébe, oly meghagyással, hogy míg a pénzben tart mindonütt keressze az agarakat, málok nélkül hazra ne merjen menni. Az agurai elvesztén szomorokódó Erdődyt Eszárba hozta kísérem. Megérkezésünk utáni első reggel, beugrott egy szikár sárga lovon, juhászundában egy kerek a pirok képű magyar. Az ablakból kitekintő Erdődy örömmel kiálta hozzám: „ez a bihari legjobb agarak ura: Nadányi József.” A kedves vendéggel tüstint barátságot kötöttünk s éjfélig bőven nyalkultunk. Reggel azt mondja Józsa ezimborám: „már most engedjétek meg, hogy haza mehessok, mert én kis ur vagyok, gyakran csak így időzhetem közviték urilag, ha esekély birtokaimra, gazdagságomra, gondot viselek s azokra ügyelek. Gondom van arra is Erdődy pajtás, hogy károdát valamennyire helyrehozzam. A „Háró” agaramat neked ajándékozom, ezennel által is adom, mert meg vagyok írva, hogy „ha az adónál kénsik az ajándék, nincsen az adásra tökéletes szándék.” Józsi aztán felpattant sárgájára s néhány percz múlva, utána bámoló barátai, a rohanó sárgának patkói által felhányt porfelleggel sem láttuk — A sánta agár, sógor nem pótolhatja ki károdát, ajándék agárnak ugyan, nem kell lábat nézni. — Nadányimak (egy felel Erdődy) mind kitűnő agurai vannak, meglásd Palim, kisegit engem a sánta Háró, meg próbáljuk holnap az Aranysegen. — Mit gondolsz Laczim! nincs olyan agár, amelyik most, ez iszonyu kemény fagyban, minden lépésre tállalható bívorba maradt jégekben nyulat fogna!

Kimegyünk az Aranysegre, egy nyulat elfog a Háró, másodikat is, hatodikat is. Adj hátat (kiálték) sógor az istennek azon kegyelemért, hogy el engedte lopni agaramot, különben még örökösödnek sem lett volna ilyen jó Hárója!

A kapuból, lováról még le sem szállva, kiált Erdődy a lovászának: Pista! hozd ki a Háró nevű vas-deres pappa esiköt, te meg Peti a legkedvesebbed dupla puszkámat. Vidd el ezeket Pista, az agarász lovon, Pusztá-Kovácsba, add Által Nadányi Józsefnek s mondó meg neki, hogy nem az agár árában, hanem mint igaz barátja ajándékait, tartsa meg emlékezetemre. A visszatekérő lovász hoz Nadányitól egy levelecskét, melyben ennyi volt írva: „Kedves Laczim! Köszönöm a nem

érdemelt presenteket, nem tarthatom meg a papját emlékezetemre, mert duglendő; a dupla puská, utódaim által is (atyai átkom terhe alatt) megtartatik a te emlékezetemre!” Jó atyám halála után, tizenkét évvel, Patay Pál Kruspierrel tartott beszélgetésből, tudtam meg, mért kell nekem s utódaimnak, átok alatt megtartani a vén duplát. Nemesak költészségből, hanem nagy örömmel is őrzöm hát kincsemet, annyivalunkább, mert abban az erős meggyőződésben vagyok, hogy a jószívű igazi magyar faj csaknem kihalt Erdődy Lászlóban. — Adja a magyarok istene, hogy esalatozzam!

Színház.

(Sz. T.) Jan. 14. „Tíz leány s egy férj som.” Vig operette felv. és „Egy ur és egy asszonyadg.” Vigjáték felv. Franciaából fordította Egressy Béni. Soupe kedélyes operetteje, mely nálunk először került színpadra, eléggé ösztönözvő adalott. Foltényi (Kakas) elemében volt; leányul azonban, nem mindnyájan váltak dicádőségére. Timárné, (Sáid) hebar nem tudott is szerepbe elég kedvességet önteni, az ügyességet és elevevességet tőle el nem vitáztattuk. Reaxler Párisi igyekezetűl személyesítte. A vigjátékban Bihar és Foltényi jó játszottak. Szép számú közönség.

Jan. 15. „Egy zaidó család.” Színjáték 4 szakszűben. Irta Mirani, fordította Borzsa uyi. Sokkal jobban teendette az igazgató, ha e napon valamely újabb francia vigjátékot, vagy operettot vetett elő s az est sikerét nem kockáztatja oly mű előadására állni, mely, ha máskor megjárja is, de ezáltal bizonyára korszerűtlen. Az előadás különben eléggé jól ment. Czabayné (Sára) szépen játszott s szerepének comicus oldalát elég tapintatosan, nem így kezelt kirívólag életuntetni. Zöldy uék Áron nem tartozik hálás szerepei közé. Feltüntetők még Foltényi né (Teréz), Bánli ué Emilia (Vilma), Bihar i (Zsigmond) és Ligeti (József). Közönség közép számmal.

Jan. 16. „Legjobb az egyenes út.” Vigjáték felv. Irta Kotzschne, fordította Jakab J. Régi vigjáték, mely színpadunkon az utóbbi időben gyakorta előfordulván, kezd kissé unalmossá lenni. Bence különben Zöldy né (Krebsz) és Fehérváry (Krum Illé) játéka rendesen a közönség tetszésével találkozik. A vigjátékot a „Tíz leány s egy férj som” czímű operette követi, melynek előadása felől fentebb kifejtett nézetünket azon hozzáadással ismételtelhetjük, miszerint, az énekrészek ezuttal jobban sikerültek. Szép számú közönség.

Jan. 19. Népelőadásul. „Ludas Matyi.” Színmű 3 felv. Irta Balogh István. Az est kegyeltje Foltényi volt, kit a középszámu emeleti s tartozati közönség gyakorta zúszon kitáposzt. Zöldy (Dobrógi) és Timárné (Ilus) dicadretecsűl működtek. Szakálnak jó kedve volt: lehet hogy az ares páholyoknak örült.

Jan. 21. Fehérváry né julionjátékul: „A jogászok, vagy Márton apó a tárgonyás.” Legújabb francia vigjáték felv. Fordította Paloy Miklós. Ezen előadásról jövőre bővebben.

A tiszántúli ref. egyházkerület, főiskolai volt senior Balogh Ferenc hazánkban, -- ki több idő óta Angliában tartózkodik s mikint levelei tanusítják, eddig is életre ható szép tapasztalásokat gyűjtött, -- 300 forintot utalványozott utazási költségeinek fedezésére.

Czegléd-utczán a 2575-ik számú házzal átellenben, közvetlenül a burkolat mellett, régóta egy rácsozat nélküli csatorna-lyuk ásit, mely mielőbbi befedésre vár, annyival inkább, mert közelebb is ép ott, egy vidéki szekeres lova a burkolatról lelépve, -- egyik lába véletlenül a tátongó lyukba sülyedt s eltört.

Az utcai burkolatok is, különösen a főbb közlekedési helyen már felette megromlott állapotban vannak s ohajtandó, hogy azok -- mielőbb az idő engedé -- kijavíttassanak, vagy a szükséghez képest megújíttassanak.

Szerdahelyi Kálmán, -- mint egyik pesti lapban olvassuk -- hajlandó lenne új színházunk igazgatásának átvételére, mely esetben Prielle Kornéliát a kedves művésznőt, -- ki közönségünk tetszését oly nagy mérvben bírja -- remélhetőleg szintén megnyerhetnők.

A péterfai színházban az újabb bérlet 1-ső száma a mai előadással veszi kezdetét. Tizenhatsz előadásra: páholy 35 frt, támlás szék 9 frt, zárt szék 8 frt. Előfizetheti a színházi pénztárnál.

Meghaltak: Január. 15. Hatvanu. Erdei József I. Juliánna 6 hetes. Molnár József I. Juliánna 2 hetes. Czegléd. Üzv. Székely Jánosné Szathmári Erzsébet 92 éves. Vargau. Bajer Vinczéné Kelemen Mária 24 éves. Péntek Mária 57 éves. Pfiau. Kerek Sándor f. Lajos 4 hónapos. 15 Pfiau. Vizesy János 52 éves. Horváth János 68 éves. Közkórház. Makai Ferenc 47 éves. Czegléd. Pál István 45 éves. Vargau. Tokai Gábor I. Juliánna 8 napos. Ormós Józsefné Szabó Mária 63 éves. Csapó. Boruzs Sándor I. Erzsébet 5 hónapos. Hatvanu. Földvári Jánosné Oláh Juliánna 28 éves. 16. Csapó. Harangozó Mihály f. János 3 1/2 éves. Vargau. Sarkadi Mihály I. Erzsébet 1/12 éves. Kapos József 68 éves. Pfiau. Ménes András I. Juliánna 2 hónapos. Csonka Lajos I. Teréz 2 1/2 éves. Hatvanu. Karakkó Gábor f. Lajos 8 hónapos. 17. Hatvanu. Kis Gábor I. Juliánna 16 éves. Pfiau. Kapos Mihály f. Mihály 1 éves. 18. Hatvanu. Czuna Mihály 50 éves. Vargau. Kelemen Teréz I. Juliánna 16 éves. Czegléd. Kulcsár János I. Mária 7 hónapos. Pfiau. Szakál András 26 éves. 19. Csapó. Vásárhelyi Mihály f. József 1 hónapos.

Közügyek.

A bihari gazdasági egylet -- mint bihari levelezőnk írja, -- e hó 17-én felfüggesztette működését s a befizetett részvények vagy előlegezések visszatérítéséről a pénztárnál gondoskodva van. Felozlatta magát az egylet, mivel a nm. helytartótanács nemcsak azon alapszabályokat nem hagyta helybe, melyeket az egylet, alakulásakor megállapított s felső helyen megerősíteni kért, hanem másod ízben -- és pedig küldetés által előterjesztett azon alázatos kérelmét is visszavetette, hogy legalább amaz alapszabályok adattassanak meg részére, mik a szomszéd Békésmegye gazdasági egyletének meg adtak.

A somogyi takarékpénztári egyesület, közgyűlését jövő hó 15-én tartandó Kaposváron.

A kiskornak iparüzleti engedélyét illetőleg a helytartótanács f. hó 3-kán kelt rendeletében tudtja, hogy a hatályban levő 1859. évi iparrendszert az iparosok nagykorúságát határozottan nem feltételez s hogy már az 1840. diki XVI. t. cz. 2. §-a a 20 éves égyéneknek a kereskedés megindítását megengedi.

A zempléni gazdasági egyesület folyó hó 28-kán S.-A.-Ujhelyben közgyűlést fog tartani.

Vidék.

H. Szoboszlón a farsang tolymában, az ottani „olvásógylet” könyvtára javára táncvizigalmat szándékoznak rendezni.

Nagykállóban a kórházat e hó 5-én nyitották meg.

Kassán a városi kapitányi hivatal legújabb intézkedése szerint -- hatóságai engedély nélkül semmiféle iparüzletet folytatni nem szabad.

Miskolcson február 13-án báró Vay Délné Teleky Zsófia gróf: lelkes honleány buzgólkodása folytán az ottani hely. hitvallásnak temploma tornyának felépítésére, jüvedelmező fényes táncvizigalom fog tartani, mely alkalmasint sorsjátékkal leendő egybekötve.

Az ormelléki egyházmegyébe kehozott bagaméri hely. hitv. egyháznak érdemokban s a szent hivatal torhei buzgó vitelében megérdült lolkász tisz. D. osztrápoli János ur, 70 éves korában e hó 8-kán holdagabb léte szederpölly Át, 10-kén tétett örök nyugalomra. Szeretett hvein kívül, -- kik között 30 éven felül lolkpáz-torkodott, -- Övegyes több gyermeke gyászolják a boldogultat. Réko poraira!

Aradon a kereskedő ifjuság egylete megalakult. Célja az egyletnek az ünképzés, ahonnan az ünképzés köréből a játkot teljes ki van zárva.

Zilahon jelenleg a Fehér Károly igazgatója alatti szintársulat működik. Ugyanannan írják, hogy ott Dobay Sándor könyvnyomdát állított föl, ki ez üzletét könyvkereskedéssel kapcsolja össze.

Erményfalván mult heten érte véget mintegy 8 kúszgben, a kormány részére termelt dohány bevéltása. Az összes beváltott dohány-készlet mintegy hét ezer mázsára rug, mely mennyiségért mintegy 52,000 osztrák forint fizetett.

Kassán dalárda van alakulóban.

Irodalom.

Kolozsvárt, a nevelés terén működő szakférflak, az ifjuság számára „Heti Közlöny”-t akarnak megindítani.

Az „Egészségi Tanácsadó” című havonként kétszer megjelenő folyóirat, második évfolyamát érte. Értekezik e folyóirat az egészség eszközeiről és szükségben a lehelő önszegedelemről utolsó ismereteket terjeszt s hasznos tanácsokat ad az ember és házi állatok jólétére. Előfizetési ár: egész évre 4, félévre 2, negyed évre 1 frt, mely a szerkesztő Dr. Peto Zeigmondhoz Pestre (váci-utca 20-ik szám) intézendő.

Werfer Károly ur Kassán egy -- Kálmán nevű ifju verseményre bocsátta szét előfizetési közhívásokat. A többi közt így ajánlja a fiatal verselő műveit Werfer ur: „Magunk is állapoztatva az ifju költőt, edes meggyőződéssel vallhatjuk, hogy thletett képében, a fejlődő bimbó pirjára s mely lelket őnt beleje, az erkölcsi szellemben ugyan e bimbó illatára találunk, melynek eleje meg magához hívta lelkek, az illet édes bilincsei közt ölel, mit elhagyti úgy fáj a szívnek.” Ugy lát-szik javában áthitelt Werfer urat is Kálmánka verseménye s „az il-lat, edes bilincsei közt ölettek” legalább ama sorok azt látszanak bizonyítani. A 710-230 lapra terjedő mű ára csak csakéky 1 frt, -- fluomabb papírra nyomotté pedig, nyomorult 1 frt. 50 kr., melyet „a legjobbak reményében beküldeni kérve kér

pártolótól” a kiadó, ily czim alatt: Előf. pénz „Kálmán költeményeire.” Tekintetes Werfer Károly könyvkiadói hivatalának, Kassán. -- Az irodalomterjesztési buzgalom mindenestre méltánylandó V. urban, csak legalább már előre ki ne mondtá volna, hogy az olvasó, e kiadásban épen nem kifejtett virágokkal, hanem csupán s zenge bimbókkal találkozik. Kár a virágot teljes kifejlődése előtt letépni.

A debreczeni ref. főisk. könyvtár részére 1864. évben ajándékoztattak következő könyvek és régiségek:

(Vége.)

53.) Pfeifer Ferdinánd könyvtáros urtól: Fábri János állattan. Pest. 1864. 54.) Főtitkár Superintendens urtól: a tiszántúli ref. Egyházker. 1864. októberi gyűlésének jegyzőkönyve. 55.) Nem. szab. Debreczen város nyomdai igazgatóságától: a.) Tóth M. Egyházzsúnoklat történelme. Debr. 1864. b.) Révész I. Gyászbeszéd Farkas Ferenc felett. 1864. c.) Rövid közlés a ref. főiskolai jogakademia ügyében. 1864. d.) Értesítés a Küllay perben. e.) A főt. tiszántúli egyh. ker. 1864. augusztusban és 1864. októberben tartott gyűlése jegyzőkönyve. f.) Igazgatói jelentés a debreczeni zenedálapotáról a közgyűléshez. 1864. g.) Hirdetések, apróságok 1-7 számok alatt. 56.) T. Komlóssy Imre urtól: hat darab történelmi értékű okirat és két darab nyomtatvány. 1818-ból 57.) Szabó Gábor könyvtári segéd urtól: Miniseri rendelet. 1848. a sajtóvétségek felett ifjéudó esküdt székék ügyében. 58.) Tiszt. Szeremlei Sámuel ref. segéd lolkész urtól: Kempis Tamás Krisztus követéséről. 1864. 59.) T. Sréter Kálmán urtól: Sréter Kálmán versei. 1864. 60.) Tek. Zsarnay Lajos urtól: Zsibórol, T. Kovács János tanár ur által: két darab régi római pénz (egyik Antonianus császár, másik családi kis ezüst) 61.) Erdélyi országos muzeum egylettől: Erl. Muz. Évkönyvei III. kötet 1-ső füzet. 62.) Nagyságos Bay Ferenc urtól, ifj. Tek. Bay István ur által egy 1418-ban kelt eredeti indulgentiás levél. 63.) Kacsó Albert 1-ső éves hittanbúlg. és Dondon Gyula I. bölos. hallg. tanulólól: Néh. Zilay József helybeli ügyvéti versei (előli hiányos kézirat.) 64.) Nagyist. Batiz András essperes urtól: Egyház meg y or a j z. Nyomott ivék, két fuzetben. 65.) Molnár Mihály főiskolai eljárólól: Tanmódszerű számtanítás. Diesterweg után Veres László. 1856. 66.) Tanulólól: Dagonica jeles történetek. Pest. 1795. 67. Telegdi Lajos könyvtáros urtól: Czeglédi Istvánnak sok szenvedései után lett haláláról siralmas versek. Debreczen 1861. 68.) Főtitkár Superintendens urtól: a ref. egyetemes tanügyi bizottság Debreczenben 1864. júniusban tartott értekezletének jegyzőkönyve. 69.) Na. sz. Debreczen város k. nyomdai igazgatóságától: a.) Sorászvény-könyv. b.) a tiszántúli ft. egyh. kerület 1864. april. tartott gyűlése jegyzőkönyve. c.) Néhai Várad Szabó János ur végtisztességtétele. 1864. d.) Kulini Nagy Benó: az alföldi szűkölködők. Költemény. e.) a tiszántúli ref. egyházkerület statiat. állapota. 1864. f.) Sz. k. Debreczen város községi gyűlést illető alapszabályok. g.) A berettyó- és ér-szabályozási társulat Debreczenben 1864. jun. 20. tartott gyűlésének jegyzőkönyve. h.) A tiszántúli ft. egyh. kerület 1863. octob. 3-kán tartott gyűlésének jegyzőkönyve. 70.) A soproni ág. hitv. ev. Ly ceum igazgatóságától: Tudóstvány a dunántúli ág. hitv. ev. egyh. kerületi soproni Lyceumról 1863/4. 71.) Telegdi Lajos könyvtáros urtól: György Vitéz: Országgyűlés polkóban. 72.) Meguevezetlentől: Birálat Bnda halás felett. Pest. 1864. 73.) Diószegi László I. b. hallg. tanulólól: Cizio. Váradon. Tichynél. 74.) Főtitkár Superintendens urtól: Az egyetemes tanügyi bizottság 1863. nov. 25. értekezletének jegyzőkönyve. Melléklettel. 75.) A n. körösi főiskola t. igazgatóságától: a n. körösi fő és elemi iskolákról tudósítás. 1863. 76.) A s. pataki főiskola t. igazgatóságától: a.) közgazgatói előadás, a s. pataki főiskola küll- és belállapota. 186 1/2. -- b.) A s. pataki főiskola kormányzata, tanulólakat illető rendszabályok és fogymli törvények. 77.) A pesti ág. hitv. evang. gymnasium t. igazgatóságától: a pesti ág. hitv. gymnasium értesítője. 1862-3. 78.) Tiszt. Miklovicz Bálint ref. lolkész urtól: Szélesi Pál huszonhárom predikatiót. 1792. 79.) Na. sz. hir. Debreczen város k. nyomdai igazgatóságától: a.) az alakulandó prot. irod. társulat alapszabályai. 1863. b.) Révész Imre, halottai beszéd, prof nt. Arany István ur felett. 1864. c.) Renen János élete ez. istentagódtó mű czáfolata. 1864. d.) Némethi Lajos halottai beszéd Kassa József felett. 1864. e.) Jegyzőkönyvek: nev. a tiszántúli ref. egyház kerület 1863. aug. 5-9-ig tartott gyűlésének -- a berettyó és ér-szabályozási társulat 1863. szept. 4. gyűlésének, -- azon tanácskozmánynak, mely egy Debreczenbe vezetendő hajósatorna ügyében 1863. Nov. 11-én Debreczenben tartott; -- az alapszabályozási tiszabályozó társulat 1863. octóber 8-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvei. f.) Vegyes nyomtatványok és hirdelmények 1-7 szám alatt. 80.) T. Szabó Károly erdélyi orsz. muzeumkönyvtárnak uról: Torma Károly tiszántúli római felirat Dacólól 1863. b.) Zs. Mikó János naplójegyzetel. Köll Torma Károly Kolozsvárt. 1863. 81.) A prágai egyetem igazgatóságától: Ordnung der Vorlesungen 1864. 82.) T. Szilágyi Sándor tanár urtól: Egyetemes világtörténet III-ik kötet. 1864. 83.) T. Miklovicz Bálint ref. lolkész urtól: Gombási István predikatiót. Két kötet. 1779. 1784. 84.) A m. m. k. helytartótanácsától: Ordnung der Vorlesungen an der k. k. Uni-versität zu Prag. 1864. 85.) Tek. Sárváry Jakab uról: Bán d I. Mihály, Bujdosók vezére, honz köve: Sárváry János pláhlóli lolkész Kalaus az urvasoránál megjeleni akórónak 1769. b.) Néhai Sárváry Pál tanár ifjukori rajzolat. 86.) T. Kausa Nándor uról: a.) Frankl Magyar fapókap a trienti szinaton. Eastergom 1864. b.) az eastergomi főgyháznak okmányára I. fuzet 1864. 87.) Nt. Fördös Lajos kecskeméti ref. lolkész uról Nt. Tóth Mih. hittanár ur által: a.) Imák és beszédek, lelkesítő székfoglalás alkalmával 1856. május nyomt. Kecskeméten 1856. b.) Kecskeméti kalvin-ünneply 1864. c.) Fördös L. Róvid Válasz nt. T. P. urak 1868. d.) Kecskeméti prot. közlöny az egyház és iskolák körében; szerk. Fördös L. 1859. III. IV. fuz. e.) Papi dolgozatok különféle viszonyokra, szerk. Fördös L. XII. XIII. fuzet. f.) Papi dolgozatok gyászestekre. Halotti predikatiók aih. szerk. Fördös Lajos. Kecskemét. 1864. 88.) T. Katusa Géza orvos uról: Dapsy László III. h. h. tanuló által Brevis delineatio Vitae Michaelis Polgári Ejusdem llinerarium. Kézirat. 1742. 89.) T. Kálós Lajos tanár uról: Magyar-honi polgári jog alapelvei. 10-dik fuzet. Debreczen 1865. 90.) T. Fekete Lajos k. ujszállási orvostudor uról: a gyógytan története rövid kivonathban. Irta Fekete Lajos. Pest. 1864.

Egyveleg.

Az adó-ézeontiók hivatalos kimutatásából látható, hogy az utóbbi öt év alatt Magyarországnban évenként 1,797,900 katonai exocutió s 100,000 zálogolás történt. Jóllehet e számba Erdély és a magyar korona más tartományai nincsenek beéve, mindamellett az egész birodalomban előfordult exocutiók felénel többet tesz ki.

Lissabonban -- mint ottani lapok írják -- szigorú hideg uralkodik s az annál érzékenyebben hat, miután a lakások ott egyáltalában nincsenek a tél számára berendezve. E százdában csak kétszer havazott Lissabonban, 1813. febr. 22-én és 1837. jun. 2-kán.

Szerény czim. Bécsben jelenleg egy Beznák nevű pozaonyi muzikus mulattatja bandájával a korezmák népszerűségét s társulatát példán szerénységgel így nevezte el: „Magyarország első népzene-társulata!”

Mikép lehet a théat pótolni? A közönséges chinai théához egészen hasonló théat köszíthetünk, ha tengerit világosbarnára per-

gelünk s azt megtörve, hozzá valamely s a z a g o s m ü g é t (Waldmeister) teszünk; mely keverékből minden csészére egy kevés kálfányit forró vízzel leöntünk és megszűrjük mint a közönséges théat esetén cukorral, tejjel vagy rumalal élvezzük. A vadróza magyának főzete szintén oly kellemes italt ad, mint a chinai thea.

Szerkesztőségi nyilttlevelezés.

Sz. K. urnak. Megbocsásson Ön, hogy a jelen viszonyok közt, az észrevételeket mellőzve, csupán a tény megemlítésére szorítkoztatánk.

S. I. urnak. A küldeményt köszönettel fogadtuk s a közelebbi számban adni fogjuk.

Terménytár.

Debreczen. Jan. 21. (Vásári jelentés.) Viskeroszt; v a s á r u k eredményét igen rossznak kell mondanunk; mivel a legmészebb várakozásnak sem felelt meg; vérmes kilátásainknak kedvező eredményei sem is lehettek, mert az uralkodó nyomasztó viszonyok -- mint a pénzszűke és minden terménynek eladhatatlansága -- melyek már hónapok óta sújtják az üzletet, nem jöghozhatat arra és ha egen pangás, amely alatt nemcsak a kereskedő, hanem a gazdálkodó és mestereber szintén szenved, még hosszabb időre terjedne, akkor komoly aggodalmunk lehet a jövőre nézve. --

Gyártmányokból csak a legszükségesebb vásároltatott; piperecikkek nem is kerestettek és a fűszerek csak gyéren teljesítettek. A terményüzletek legtöbb czikkében, dacára a sok kimálatnak, semmi kötés nem történt, csak a következő áraknak volt említésre méltó forgalma.

Toll, hozottolt be mintegy 100 mássa, mely következő áron kelt el: Anon fosztolt 100--105 frt. képszáraz 90--95 frt. pelyh 145 175 frton.

Szalonnából az idén nagy készletünk van és habár az árak még 23--26 frt tartotnak, a felsővidékek és egyéb szűkségtel fedezésére mégis körülbelül 3000 mássa az említett áron vétetett.

Szasa, későbbi szállításra 150ezer itozó -- 14 1/2 -- 13 kros az ó magyar 30 fokú itacért a gyárhelyen átvéve, -- szerezetett.

A gyapjuna k behozatala 300 mássra számítható, de nem kelt el több 50 mássnál, többféle áron: idei gyapjura törtétek kitések és pedig nyiri egyyiretű 80--85 frton, hibátlan egyyiretű 90--92 frton. Az időjárás többnyire esős volt.

Debreczen. Jan. 17. (Kiosinyban.) Tiszta buza 2 frt -- kr. kétszeres 1 frt 40 kr. rozs -- frt 95 kr. árpa -- frt 85 kr. kukorica 1 frt 10 kr. zab -- frt 80 kr. köles 1 frt 30 kr. Egy mássa szalonna 24 frt. széna 1 frt 15 kr. szalma -- frt 40 kr. 1 font szalonna 26 kr. disznóhus 16 kr. marhahus 13 kr. só 9 kr. 1 itozó disznócsir 42 kr. Baromvársár. Egy pár jármos ökor 140 frt. egy pár vágó tehén 105 frt. negyedfü tinó párja 115 frt. harmadfü tinó párja 87 frt. rugott borju párja 61 frt. igás ló párja 75 frt. sertés párja 31 frt. juh párja 19 frt.

Arad. Jan. 13. -- T. buza 2 frt 25 kr. kétszeres 1 frt 80 kr. rozs 1 frt 25 kr. árpa -- frt 85 kr. zab -- frt 90 kr. kukorica -- frt 80 kr. 1 mássa szalonna 30 frt -- kr. széna 1 frt -- kr. 1 font marhahus 16 kr. (S.)

Kisvárdafalva. A Jan. 12-én tartott heti vásárban a termények s élelmi czikkék ára következő volt: Tiszta buza mérője 2 frt 20 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rozs 1 frt 15 kr. tengeri 1 frt -- kr. árpa 1 frt -- kr. zab -- frt 70 kr. búkköny -- frt -- kr. lednek -- frt -- kr. köles 1 frt 60 kr. kása vékája 1 frt 20 kr. pasuly 1 frt 60 kr. kendermag 1 frt 60 kr. kolompér vékája 50 kr. lenese itozéja 5 kr. borsó 5 kr. zsir 50 kr. olaj 24 kr. szalonna mássája 22 frt, szalonna fontja 32 kr. sertéshus 14 kr. marhahus 11 kr. hizott liba 2 frt 80 kr. sovány 1 frt 40 kr. tojás darabja 1 kr. (V.)

Gyula. Jan. 13. -- Buza 2 frt 20 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rozs 1 frt 30 kr. árpa 1 frt -- kr. zab 1 frt 40 kr. tengeri 1 frt -- kr. köles 3 frt -- kr. 1 mássa szalonna 34 frt. széna 1 frt 40 kr. szalma -- frt 83 kr. 1 font marhahus 14 kr. (D. F.)

H. Németh. Jan. 13. -- T. buza 2 frt -- kr. kétszeres 1 frt 50 kr. rozs 1 frt 15 kr. árpa -- frt 95 kr. zab -- frt 60 kr. tengeri -- frt 80 kr. köles 1 frt -- kr. 1 mássa szalonna 23 frt -- kr. 1 font marhahus 13 kr.

Nagyvárad. Jan. 10. -- T. buza 2 frt 56 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rozs 1 frt 10 kr. árpa -- frt 95 kr. zab -- frt 80 kr. tengeri 1 frt 5 kr. köles 2 frt -- kr. 1 mássa szalonna -- frt. széna -- frt. 1 font marhahus 13 kr.

Nyiregyháza. Jan. 14. -- A mai napon tartott heti vásáronkon, a gabnaemékek következő áron kelttek, u. m. tiszta buza 2 frt 30--40 kr. kétszeres 1 frt 50--60 kr. rozs 1 frt 15--20 kr. árpa 95 kr. -- 1 frt. zab 75--80 kr. tengeri 1 frt 1 frt -- 10 kr. köles 1 frt 20--30 kr. kása 2 frt 50--80 kr. pasuly 3 frt 10--20 kr. (K. B.)

Pest, Jan. 19. A gabona uslotben nem tapasztaltott lényeges változás. A szállítványok valamivel nagyobbak, de jelentékenyeknek még sem mondhatók.

Buzára nézve több avajosi vedő érkeztének következtében javult a hangulat; mivel azonban ezek még odlig semmivel sem vásároltak, a forgalom korlátozott maradt; csupán itteni fogyasztók vettek néhány részletet. Átalános azonban a nézet, hogy néhány nap alatt elűnkülni fog az üzlet. A középminőségű termények ára szállárdon fenntartatik; elsőrendűnek üslete és ára növelgen. Eladottott 1000 tiszamelléki 88 1/2 -- 90 fontos 3 frt 20 krjával 3 havi árszétára, 800 mérő pestmegyei 88 -- 80 fontos 3 frt 15-krjával 3 havi árszétára, 1200 m. pestmegyei 87 -- 88 fontos 3 frt 20 krjával késsapánfűszetára, 500 mérő bányági 88 86 fontos 3 frtjával várakozásra; 100 mérő fohérmegyei 88--86 fontos 2 frt 80 krjával késsapánfűszetára.

Rozs ma valamivel nagyobb figyelemben részesült, bár üslete esenedes.

Serfőszára való árpából 1000 mérő 71 fontos 2 frt 80 krjával 1500 mérő 70 -- 71 fnt 2 frt 26 krjával adatott el 3 havi árszétára.

Zabra nézve lanyhaság tapasztaltatik. Kukorizót illetőleg csakéky a kereslet; szerződés köttatott 200 mérő február közepén átadandóra, 1 frt 40 krjával.

Köles keresett czikk. 800 mérő 1 frt 70 krjával kelt el. Repce nagyban kiadatik, mindellfogva áru valamivel alább szállott; eladottott 1590 mérő elsőrendű kúposzta-repce 5 frt 60 krjával. A piaczi összes repceüzlet jelenleg mintegy 70,000 mérőre rug.

Bécsi búrce árfolyama.

Január.	16.	17.	18.	19.
5%-os Metalliques	100 frt.	72.45	72.50	72.46
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	80.95	80.80	80.40
1860 sors. kölcsön	100 frt.	95.75	95.80	95.95
Hitelintézet részvényei		183.20	183.10	183.40
Bankrészvények		799. --	799. --	780. --
Londoni váltók		112.80	114.80	114.80
Ezüst	100 frt.	114.25	114.25	114.35
Arany	1 db.	5.43	5.43	5.43

MIENNEBEND

a tiszaivideki vaspályán, 1864. Deczember 1-jétől kezdve, további rendelésig.

Bécs	8	napfény	ind.	8	napfény
Pest	6	25	regg.	6	25
Czegléd	9	27	"	9	27
Szolnok	10	27	"	10	27
Püsp.-Ladány	1	26	dél.	1	26
Debreczen	3	—	"	3	—
Nyiregyháza	4	28	"	4	28
Tokaj	5	25	regg.	5	25
Miskolcz	7	29	"	7	29
Kassa	10	31	éj.	10	31

Bécs	8	napfény	ind.	8	napfény
Pest	6	25	regg.	6	25
Czegléd	9	27	"	9	27
Püsp.-Ladány	1	26	dél.	1	26
B.-Ujfalv	3	13	"	3	13
Nagyvárad	4	38	"	4	38

Bécs	8	napfény	ind.	8	napfény
Pest	6	25	regg.	6	25
Czegléd	9	27	"	9	27
Szolnok	11	2	dél.	11	2
Mező-Túr	12	39	"	12	39
Csaba	2	56	"	2	56
Arad	5	—	éj.	5	—

Kassa	5	napfény	ind.	5	napfény
Miskolcz	7	52	regg.	7	52
Tokaj	9	35	"	9	35
Nyiregyháza	10	34	"	10	34
Debreczen	12	12	dél.	12	12
Püsp.-Ladány	1	45	"	1	45
Szolnok	4	44	"	4	44
Czegléd	5	41	regg.	5	41
Pest	8	37	"	8	37
Bécs	6	—	éj.	6	—

Nagyvárad	10	napfény	ind.	10	napfény
B.-Ujfalv	11	34	dél.	11	34
Püsp.-Ladány	12	48	"	12	48
Czegléd	5	41	este	5	41
Pest	8	37	"	8	37
Bécs	6	—	regg.	6	—

Arad	10	napfény	ind.	10	napfény
Csaba	12	14	dél.	12	14
Mező-Túr	3	32	"	3	32
Szolnok	4	22	dél.	4	22
Czegléd	5	33	"	5	33
Pest	8	37	este	8	37
Bécs	6	—	regg.	6	—

HIRDETMÉNYEK.

90dik ÁRJEGYZÉK az „István” gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	12	frt.	—	kr.
B. ugyanaz apró	12	"	—	"
C. dara középszerű	10	"	—	"
D. királyliszt	11	"	—	"
1. lánghliszt	10	"	—	"
2. montliszt	9	"	—	"
3. zsemlyeliszt	8	"	—	"
4. fehérliszt 1-ső rendű	6	"	—	"
5. ugyanaz 2-dik	4	"	60	"
6. barnakenyérliszt	3	"	20	"
Készerepliszt	4	"	—	"
Rozliszt 1-ső rendű	4	"	80	"
Rozliszt 2-dik rendű	2	frt.	60	kr.
00. árpakása	11	"	—	"
0. árpakása	10	"	—	"
1. árpakása	9	"	—	"
2. árpakása	7	"	—	"
3. árpakása	5	"	—	"
4. árpakása	4	"	—	"
Árpaliszt	1	"	80	"
Bercze	1	"	—	"
Lábliszt 1-ső rendű	2	"	—	"
" 2-ik	1	"	20	"
Korpa	—	"	70	"
Huzal	1	"	50	"

Minden zsákot 1 frt. 5 kr. leteszendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvettől számított legfeljebb 3 hó alatt, lába nélkül, bérmentesen visszazárítja.

Debreczen 1865. Jan. 2.

300,000 frt főnyeremény.

Az új nagy állan-sorsjáték húzása
f. 1865-ik évi febr. 1-én leend.

Minden kihuzandó sorsjegynek csalhatatlan nyernie kell. E legközelebbi húzás alkalmával nyerendő teljes összeg,

Egy millió 130,000 forint lesz,

főosztva, 300,000, 50,000, 25,000 frtos — és két 10,000, tizenöt 6000, harmincz 1000. végre ezerötven 600 frtos nyereményekre.

Ez kétségekivül a legnagyobbszerű minden létező pénzkiosorolás között s ára

Egy részletjegyek csak 1 frt 80 kr o. é.
Hét " " 10 " 50 " "
Tizenöt " " 21 " — " "

Szíves megrendelések készpénzfizetésre, pontosan teljesítetnek s a nyereményjegyzékek s nyeremények bérmentve küldetnek meg előlirt által, kihez a megrendelések ekép czimzendők:

Em. Deltour
in Frankfurt a/M.
Staats-Effektenhandlung.

2-2

U. i. Mint főlebb említettük, minden kihuzandó sorsjegyeknek a közelebbi húzás alkalmával nyernie kell.

Hirdetmény.

A debreczeni polgári kaszinó-egylet választmánya ezennel tudatja a n. é. közönséggel, miszerint a jelen farsangi idény alatt

Jannár 25. február 8. és 22. napjain

társas

TÁNCZVIGALMAT

fog tartani.

Belépti jegyek ára: Egy-egy tánczvigalomra személyenkint 1 frt. 50 kr. — Mindhárom tánczvigalomra egyszerre váltva, személyenkint 3 forint osztr. ért.

Belépti jegyek előre válthatók egyleti pénztárnok Szepessy Antal ur városlázi alatti diszkereskedésében, a tánczvigalmak estéjén pedig a pénztárnál.

A tiszta jövedelem egy része a helybeli szegények részére fog adatni.

Kezdeté 8 órakor.

Kelt Debreczenben, a p. kaszinó-egylet választmányának 1865. évi jan. 4-kén tartott üléséből.

Vincze Viktor egyleti jegyző.

Vulódi fehér szagtelen

Amerikai Petroleum

fontja 28 krért kapható

Sáska Imre

fúszár-kereskedésben a nagytemplomnál.

2-3

Az általános kedvességben levő régebbi s a legújabb új **virág-, könyv- és mesőgyártási magvaknak, gyümölcs-cserjéknek, rózsák és georginák** 3-5-dik évfolyami kimutatása nálunk alulírtaktól, Debreczenben **Aron Manó és Társa** oraknál van letéve, kik ily kimutatással készséggel s ingyen kedveskednek, egyszerűen teljesítik a nálunk leendő szíves megrendeléseket, melyeknek eléget tenni, kiváló gondunk leend.

Erfurt 1865. januárhóban

Platz K. és fia,
porosz királyi udvari virágzállítók.

3-3

Előfizelési felhívás

A „BIENE”

német szépirodalmi képes lapnak XV-dik évfolyamára

Egész évi díja e lapnak: 5 frt; félévi díja: 2 frt 50 kr.

Kik egész évre fizetnek elő, azoknak a „Biene” kiadóhivatala 3 olajnyomatú díszképet küldend jutalmul s azoktól egy falis-naptárt. — Ki 6 előfizetőt nyer s egyszerre 50 frtyi összeget küld be, annak alábbi kiadóhivatal 6 esz-nos képpel kedveskedik. A jutalomképek azonnal sőt küldetnek az illetőknek. Megjelen a „Biene” havonként 5-szor, nevezetesen: minden hó 1-jén, 10-kén és 20-kán. Az előfizetési összegek Neutitscheban (Morvaország) a „Biene” kiadóhivatalához, bérmentve utórendők. Előfizetési minden postahivatalnál, mintszintén Debreczenben Gyúky Sándor ur papírkereskedésében, ahol a jutalomképek is megtekinthetők.

1-2

A „Biene” kiadóhivatala.

Árverési hirdetés.

As. kir. Debreczen város törvényszékének, telekkönyvi tanácsa által közzétett tétetik, hogy Tornay Ferencnek s nejének Bauer Annának, piacutczai 1896. szám alatt levő s 9 hold és 600 □ ol földterülettel együtt 27,464 utra becsült s vendéglői s kávéházi helyiséggel ellátott házak, 1865. évi márczius 13. s szükség esetében ápril 13-dik napjának d. u. 2 óráin, a helyszínén tartandó nyilvános árverés utján bíróság el fog adatni. — Az árverési feltételek s telekhivatal iródjában megtekinthetők. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. deczember 28-kán tartott üléséből.

1-3

A sveiczi freiburgi kerület államkölcsöne **6 millió franknyi összeg,** mely kamataival visszafizetendő

13 millió 816,840 frank

teljes összegre rug s főnyereményei: **60,000 frank; nyolcz 50,000, négy 45,000, tizenegy 40,000, tizenhárom 35,000, hat 32,000, tizenötgy 30,000, négy 25,000, huszonkét 20,000, nyolcz 18,000, négy 16,000, tizenhárom 15,000 frank és egy 10,000 franknyi stb. nyeremény.**

A legcsokélyobb nyoremény 17 frank pengő pénzben.

A legközelebbi húzás f. évi február 15-kén leend, mely alkalmra, 1 sorsjegy ára 2 frt, hat sorsjegy 10 frt; osztr. értékben.

Megrendelések a kijelölt összeg beküldése után rögtön és pontosan teljesítetnek s az érdekelteknek a hivatalos húzási jegyzék ingyen megküldetik.

Az e sorsjegyet vásárolni kívánók annál fogva szíveskedjenek alulirt váltóüzletéhez fordulni.

Schäffer Károly
Majna melletti Frankfurtban.

1-3

Az 1860-ki államkölcsön,

melynek húzása febr. 1-én leend.

Főnyeremény: **300,000, 50,000, 25,000, 15,000 frt,** s több ily nagy nyeremény.

E sorsjegyre

IGÉRVÉNYEK,

s egyszerűen részletfizetésre is kaphatók

Satzmann B.
divatkereskedésében a főpiacon.

Czukorrepa-eladás

lakarmánynak, kis és nagy mennyiségben a helybeli czukorgyárnál. Értekezhetni ezirint ugyanott.

2-3